

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

KAS AKTUALU SAVIVALDAI PASITINKANT VISUOTINĮ IKIMOKYKLINĮ UGDYMĄ

LSA patarėjas Jonas Mickus

”

Imtis kompleksinių veiksmų ir sudaryti sąlygas visiems vaikams būti ugdomiems pagal ikimokyklinio ugdymo programą. Užtikrinti ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų dermę ir įgalinti pedagogus ugdymo procese taikyti įvairius ugdymo metodus....
Garantuoti visiems vaikams saugią ugdymo aplinką, ir nuosekliai tobulintų socialines-emocines bei kitas kompetencijas, leidžiančias atpažinti įvairius vaikų ugdymo (si) poreikius ir juos atliepti.

Politinių partijų susitarimas dėl švietimo politikos (2021-2030)

“

”

Iki 2027 metų ne mažiau kaip 70 proc. 2–5 metų vaikų, gyvenančių kaime, dalyvauja ikimokyklinio ugdymo programoje (2019–2020 m. reikšmė – 46,3 proc.)..

“

SĖKMĖS RODIKLIAI
Politinių partijų susitarimas dėl švietimo politikos (2021-2030)

Iššūkliai

2020 m. lapkričio mėn. priimtos Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatos, kuriose nustatyta:

nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. IU taps visuotinis ketverių metų amžiaus,

nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. - trijų metų amžiaus,

nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. dviejų metų amžiaus vaikams.

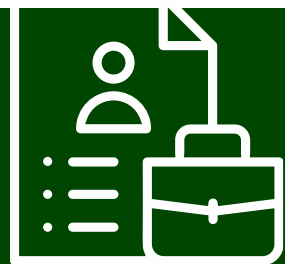
”

ikimokyklinio ugdymo organizavimas yra savivaldybių savarankiška funkcija. Todėl, vadovaujantis VS įstatymo nuostatomis, savivaldybės jau 2023 m. rugsėjo 1 d. į ikimokyklinio ugdymo (toliau – IU) turėtų priimti visus keturmečius.

“

Lietuva rengiasi VIU

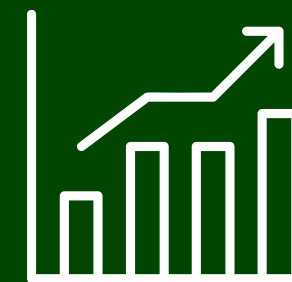
Kur esame šiandien?

Ar šalies savivaldybės
pajėgios įgyvendinti ŠĮ
nuostatas dėl VIU ir kaip
sprendžiami kilę iššūkiai

Kas jau padaryta
ir/ar daroma

Valstybės indėlis
padedant savivaldai
pasirengti VIU

Valstybės pažadai pasitinkant VIU

- Svarstant ŠĮ pakeitimus buvo planuojama **2021 ir 2022 metais skirti ne mažiau kaip po 30 milijonų eurų ikimokyklinio ugdymo grupių infrastruktūrai plėtoti???** - - 2023 m. valstybės ir savivaldybių biudžeto projekte 0.
- IU mokytojų rengimas ir jų kvalifikacijos tobulinimas

Europos Sąjungos (ES) lėšos

2022-2028 m. IU -78 mln. eurų

Iš jų:

- 35 mln. eurų socialinę riziką patiriančių šeimų ir specialiųjų poreikių turinčių vaikų įtraukimui į ikimokyklinio ugdymo įstaigas, kad jie turėtų lygias sąlygas ugdytis kartu su bendraamžiais.
- Skirs savivaldybėms naujų IU statybai ar infrastruktūrai, kokioms ir kiek dar neaišku.
- O tai reikėtų padaryti iki 2025 m. rugsėjo 1 d.

”

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjas **negali sukurti tokios teisinės situacijos**, kai išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam **įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai**

LR Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas

“

Savivaldybės pasitinkant VIU

- Jau dabar pasirengusios apie 71 proc. savivaldybių (iš 52 atsakiusių - 37 sav.);
- Parengti planai naujų grupių įsteigimui, mokymo įstaigų patalpų pritaikymui IU gr. atidarymui ir kt. priemonės.
- Pilnai pasirengti savivaldybėms reikia virš 91 mln. eurų, Pvz. Vilniaus m. virš 43 mln. Klaipėdos r. 11 mln. ir t.t.

2023-2025 m.

Kauno r. savivaldybės sprendimai:

- kuriamos naujos vietos darželiuose;
- renovuojami veikiantys darželiai;
- nuomojamos surenkamos modulinės patalpos;
- pasitelkiami privatūs tiekėjai;
- teikiama ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūros paslauga namuose arba nuomojamose patalpose pagal šeimos darželio modelį;
- skiriamos kompensacijos į darželius nepatekusiems vaikams.

2023-2025 m.

Savivaldybės pasitinkant VIU

2021-2022 m. m. įsteigta per 2300 naujų
vietų IU vaikams;

Naujai į IU įstaigas gali ateiti:

2023 m. – 2200 keturmečių;

2024 m. – 1860 trimečių;

2025 m. – 1820 dvimečių.

Numato IU mokytojų stygių:

2023 m. – 360;

2024 m. – 370;

2025 m. – 460.

Švietimo pagalba pasitinkant Visuotinį ikimokyklinį ugdymą

Savivaldybės pagal poreikį ir galimybes steigia ir išlaiko ŠP ir pagalbos mokiniui specialistų etatus;

Dalis lėšų skiriamos iš valstybės biudžeto su IU krepšeliu;

- Trūksta įvairių ŠP specialistų;

Daugiau dėmesio ŠP specialistų parengimui;

- Be ŠP neįsivaizduojamas SUP vaikų ugdymas.

Pavėžėjimas

Pasitinkant VIU savivaldybėms iškyla dar viena problema – vaikų pavėžėjimas į ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir atgal į namus:

- Trūksta mokyklinių autobusų, Iššūkiai savivaldybėms šiais metais perkant mokyklinius autobusus;
- 2021 m. panaikinta Geltonųjų autobusų įsigijimo programa,
- 2022 m. numatytos lėšos 6 mln. eurų mokinių pavėžėjimo paslaugoms,
- 2023 m. ???
- Savivaldybės siekia pilnai užtikrinti mokinių pavėžėjimą. Skiria biudžeto lėšas pavėžėjimui, perka autobusus ir/ar vežimo paslaugą;

Pasirengimas visuotiniam IU Kas toliau?

ŠMSM (NŠA) 2021 m. atliko galimybių studiją „Ikimokyklinio ugdymo plėtros galimybės Lietuvos savivaldybėse“.

Parengtos REKOMENDACIJOS

Ką ruošiasi daryti ir daro ŠMSM?

Kokie veiksmai dar nepakankamai pasirengusių savivaldybių?

Kaip galima sutelkti pastangas ir resursus bendram?

Ir dar:

Kai kurios Savivaldybės pačios finansiškai to padaryti nepajėgios.

Ačiū

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA